No. 2[illegible]8 — GEWOON TE ZEGELEN — NOORD-BRABAND — 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Donderdag 21 November

FRANKRIJK.

PARIJS, den 18den November.

Bij twee telegraphische depeches wordt in de ministeriele bladen aangekondigd, dat de hertog *van Orleans* de quarantaine verlaten heeft, en onder het gejuich des bevolking zijne intrede te Marseille heeft gehouden. Den 17den zou de hertog de reis naar Lijon voortzetten.

— Ofschoon de maarschalk *Soult* zich nog dagelijks met de openbare aangelegenheden bezig houdt, zegt men dat zijne gezondheid sedert de laatste veertien dagen aanmerkelijk verzwakt is, en zou hij thans verpligt zijn eenige dagen zijne appartementen te houden.

— Gisteren is een officier der genie met depeches van den minister van oorlog naar Algiers vertrokken; men wil dat hij eerstdaags door een hoofdofficier van dat wapen, vergezeld van twee elèves, zal gevolgd worden.

— Het dagblad van Rome *Le Notizie del Giorna* van den 7den schrijft: „Brieven uit Griekenland alhier te Rome over Ancona ontvangen, bevestigen de tijding der beweging van een legerkorps van *Ibrahim* op Malatia."

— De jongste tijdingen uit Madrid tot den 11den vermelden dat in den toestand [illegible], nog weinig verandering was gekomen. Men [illegible] het ministerie vóór den 15den weder voltallig [illegible] zijn uit leden van de gematigde partij, [illegible] decreet tot de ontbinding der cortes zou uitgevaardigd worden. De heer *Arrasola* zou het hoofd der nieuwe administratie vormen, waartoe verder zouden behooren de hertog *van Frias*, de markies *Miraflores*, de generaal *Lahera*, een zwager van den markies *Zambrano*, minister van oorlog gedurende de tien laatste jaren der regering van *Ferdinand*, en die thans uit [illegible] [illegible] is.

Volgens een ander [illegible] zou men den markies *Miraflores* tot president van den raad willen benoemen, en in het [illegible] [illegible] willen nemen, om de oppositie [illegible] tot stilzwijgen te brengen. Als gezant te Parijs [illegible] de graaf *Toreno* [illegible] met Frankrijk te blijven onderhouden [illegible] teedoen, gemakkelijken tot de sluiting eener leening te geraken. Het gevoelen van dezen graaf omtrent de tegenwoordige crisis was geweest, dat men de cortes niet behoorde te ontbinden en een gemengd ministerie moest zamenstellen, hetwelk hij voor mogelijk hield; doch zijn gevoelen had geen bijval gevonden.

De oppositie [illegible] steeds om de gemoederen op te winden; zette de burgers aan om de belastingen te weigeren, en trachtte de menigte tot een openbaar betoon van afkeuring eener ontbinding der cortes te brengen; de Clubs zochten vooral de onderofficieren van de troepen in haar belang te winnen. Het gouvernement had intusschen den intendant der finantien te Madrid in last gegeven, om met gestrengheid tegen de weigerende contribuanten te handelen, en door [illegible] een paar voorbeelden [illegible] eene goede uitwerking [illegible] doen.

Men zeide te Madrid, dat de minister van finantie tot het doen drukken en in omloop brengen besloten was, van de 200 millioenen schuldbrieven aan toonder, à 5 pCt., zich tot dien maatregel genoegzaam geregtigd achtende, door de leeningswet van 17 april 1838, en ter voorziening in de behoeften van het leger.

— De tijdingen van de spaansche grenzen uit Bayonne, van den 15den, houden niets bijzonders. In de Baskische provincien en in Navarre was het zeer rustig.

— Ter beurze was heden (18 *November*) de fondsnotering: 5 pCt. 111,05; 3 pCt. 81,90; Nap. r. 102,85; Sp. Ardoin 28⅞; Pass. 7; O. diff. z. intr. 7½; n. diff. z. intr. 11⅝; Rom. L. 101 drie-achtste.

BELGIE.

BRUSSEL, den 19den November.

De kamer der vertegenwoordigers heeft zich gisteren geconstitueerd. Tot president is bij de eerste stemming verkozen de heer *Fallon*. Van de 78 leden gaven hem 50 hunne stem, en 28 de hunne aan den heer *Dubus ainé*. De laatstgenoemde werd met den heer *de Behr* tot vice-president benoemd; de meeste stemmen vereenigden na deze twee leden op zich, de heeren *de Brouckere* en *Devaux*. De heeren *B. Dubus*, *Dejaune*, *Scheyven* en *Mast de Vries* werden tot secretarissen en de heeren *Dedits* en *de Sécus* tot questors der kamer verkozen. De heeren *Fallon* en *Dubus ainé* niet in de vergadering tegenwoordig zijnde, stelde de tweede vice-president, de heer *de Behr* voor, om aan den voorloopigen voorzitter en oudsten in jaren, den heer *van der Belen*, den dank der vergadering te betuigen. — Door de kamer werd vervolgens het aangeboden budget voor 1840, naar de sectien verzonden, en de ingekomene wet op het verbod van den graanuitvoer, eene speciale commissie in handen gegeven.

— De *Moniteur* maakt den staat der diensten op den spoorweg gedurende het wintersaizoen openbaar. Zes konvooijen zullen er dagelijks van Brussel naar Antwerpen vertrekken des morgens ten half acht ure, ten half negen ure, ten kwartier over elf ure; des middags ten twee ure, ten vier ure, en des avonds ten half zeven.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 20sten November.

Bij de behandeling der begrootings-wetten voor 1840 door de Tweede Kamer der Staten-Generaal, heeft men allereerst onderzocht of die begrooting van de wijziging der grondwet moest afhankelijk gemaakt worden, waardoor toch werkelijke verandering in vele [illegible] andere geloofden hier de bestaande grondwet als enig rigtsnoer te moeten erkennen, begrijpende weder anderen, dat de tegenwoordige wetten als bloote krediet-aanvragen moesten worden aangemerkt, maar die zij tot slechts een half jaar wilden hebben beperkt.

In het algemeen heeft men eene te groote opvoering der uitgaven meenen te bespeuren, en voorts eene volledige openlegging van 's lands finantien, schulden, het syndicaat enz. verlangd, als het eenige middel, om, bij de bestaande omstandigheden, vertrouwen in te boezemen, verleden rampen te helen en toekomstige te verhoeden.

Wat de bijzondere hoofdstukken of posten der begrooting van uitgaven aangaat, is door sommigen verlangd, dat de Staats-Secretary zou vervallen; velen hebben op nieuwe wettelijke bepalingen nopens de A. Rekenkamer aangedrongen, ten einde die instelling eene krachtige contrôle op inkomsten en uitgaven konde uitoefenen; heeft men de bekrimping in de hoedanigheid van ons diplomatiek personeel gewenscht, zoo mede de vervulling van eenige missien, nog door Belgen bezet, met Nederlanders; vroegere klagten nopens den post voor de nationale nijverheid zijn herhaald; omtrent het hoofdstuk justitie, verlangde men dat in sommige arrond". de ambtenaren der griffie wierden vermeerderd, daar, op vele plaatsen, het werk te veel voor een of twee personen is. In eene der afdeelingen is verlangd, dat de regering in beraad zou nemen, om in Noord-Holland een geregtshof, in stede van de crimineele regtbank, te vestigen, daar de ondervinding van het laatste jaar er de noodzakelijkheid van had aangetoond en Noord-Holland daarop ook regt heeft.

Men betuigde voorts zijn genoegen, dat de traktementen voor de buitengewone directeurs enz. van politie zijn weggelaten, daar alzoo de aanleiding is weggenomen, dat de ingezetenen van eenige oorden des lands het er voor moesten houden, dat hunne trouw en vaderlandsliefde werden betwijfeld.

Men heeft, al verder, eene bezuiniging omtrent den waterstaat mogelijk geacht, en eene herziening van het reglement deswege verlangd; — eene mindere aanwending van gelden voor kunsten en

wetenschappen gewenscht, welke wensch door anderen echter niet gedeeld werd, alzoo men meende, dat men ten behoeve van 's lands ouden roem en wezenlijk voordeel te dezen mild kon zijn; — men heeft inlichting gevraagd over de verhooging van ƒ 109,000 voor de gevangenissen; de nieuwe aanvrage van ƒ 100,000, tot voortzetting der groote communicatien werd zeer goedgekeurd, en voorts de wensch geuit dat het onderzoek in de Rijks archiven in de provincien gemakkelijk wierd gemaakt.

De uitgaven voor het dep. der marine vonden sommigen te hoog opgedreven, voor zooveel de administratie betreft; andere leden oordeelden dat de eigenlijke marine zeker geene vermindering duldde; dat die post zelfs mogt vermeerderd worden, in het belang van den handel en de kolonien, en tot opbeuring van de zeedienst. Men vroeg ophelderingen deswege, vooral nopens de sterkte van het vaste korps der marine, het getal matrozen en mariniers, en dat der werklieden van 's lands werven.

Zeer groot bezwaar vond de voorgestelde vermeerdering op het gewoon van oorlog, van ruim 3 millioen. Men zag daarvan de reden niet in, en meende dat de staat van verdediging des lands op behoorlijken voet moest gehouden worden, doch alles zuiniger kon worden ingerigt, en men niet mogt uit het oog verliezen, dat het land zoowel finantieel kon vallen, als onverhoopt door een overmagtigen buitenlandschen vijand.

Uitvoerig waren de berekeningen en beschouwingen der leden omtrent het hoofdstuk van finantien en de schuld. Men meende dat deswege de grootste openhartigheid moest worden aan den dag gelegd, in het waarachtig belang des lands. Men pastte zulks ook vooral toe op de instelling van het Amortisatie-Syndicaat, zoowel om het nuttige, als om het voorschrift van de wet van 1822 daaromtrent. Men beklaagde zich over zekeren sluijer, waarmede de verrigtingen van dat ligchaam nog steeds bedekt waren, zoodat de vertegenwoordigers moeijelijk, zoo niet onmogelijk tot een geheel overzigt van 's lands geldmiddelen zouden geraken. Men meende, dat, welke de toestand van het Syndicaat mogt wezen, welke wonde daar ook geslagen was door bedroevende omstandigheden des tijds, die aan het licht moesten gebragt worden, juist om die wonde te heelen.

Men behoefde daarvoor niet terug te deinzen, uit vrees dat de vreemdeling wangunstig op onzen geldelijken toestand zou worden; maar welke die toestand zij, in betrachting van naauwkeurige contrôle, in zoo veel mogelijke zuinigheid, in volkomen blootlegging, in verhoeding van verdere schuldvermeerdering, zou men afdoende verbetering en opbeuring vinden. Vele leden zouden het beter keuren, dat, indien met het Syndicaat eens was geliquideerd, die instelling wierd ontbonden.

Men heeft verder den wensch geuit dat aan de Staten-Generaal de omvang en strekking van den arbeid der staats-commissie tot de finantien wierden bekend gemaakt; de aandacht gevestigd op de bestaande geldsnoeijerij en verslechtering van de munt; verbeterde wetgevingen op den waarborg voor de gouden en zilveren werken, de jagt, paardenposterij enz. begeerd.

Al weder is geklaagd over het omslagtige van de administratie van 's lands middelen; over de vermeerdering van het cijfer der pensioenen en wachtgelden, waaromtrent men eenen nominatieven staat verlangde; over het niet plaatsen van alle staatsligchamen op de begrooting, als de Hooge Raad van Adel, de Lands-Drukkerij, de Loterij enz., over het niet genoegzaam specificeren der uitgaven en dergelijke. Men had het regelmatiger geoordeeld de volle renten *ad* ƒ 9,862,895 in rekening en de bij art. 2 der wet bedoelde korting van ƒ 5,600,000 in ontvangst te stellen. Want, ofschoon de wet van 24 April 1836 het betrekkelijk kapitaal op de kolonien overbragt, blijft het moederland de principale debiteur, zoo lang de overschrijving slechts in naam plaats vond, en geene wezenlijke conversie in eene 4 pCt. koloniale schuld volgde.

Men heeft het plaatsen van alle zuivere opbrengsten uit de overzeesche bezittingen op de begrooting verlangd; gewezen op het ondoeltreffende om op de bijdragen uit de Oost, hoe ruim thans ook toevloeijende, als vaste inkomsten te bouwen, daar misgewassen als anderzins daarop een zeer nadeeligen invloed kunnen uitoefenen; enz. Voorts heeft men nog eenige bijzondere vragen gedaan, waaronder voorkomt, het verlangen van inlichting nopens de remissie en schadevergoeding voor de ter zake der defensie van Noord-Braband geïnundeerde landen; daar, volgens loopende geruchten, die uitkeering hoegenaamd aan de belanghebbenden b. v. rondom 's Hertogenbosch zouden zijn geweigerd.

De heer *Corver Hooft* heeft eene nota ingeleverd, waarin hij verklaart zich aan de beraadslagingen te onttrekken, tot zoo lang volkomen blootlegging van zaken is gedaan, hoedanige hij gebiedend in de tegenwoordige omstandigheden noodzakelijk acht, tot verzekering van het vertrouwen tusschen de Natie en de Regering en de Staten-Generaal, en bij het verschiet van eene negotiatie van 56 millioen, die, zonder dat vertrouwen, bezwaarlijk *a pari* zal kunnen worden gesloten.

— Bij het onderzoek van het ontwerp van wet, houdende vaststelling der middelen, om in 's Rijks uitgaven voor den jare 1840 te voorzien is, onder anderen, betrekkelijk de daaronder geplaatste elf millioenen uit de koloniale kas, in de eerste afdeeling van de Tweede Kamer aangemerkt, dat ofschoon men allen lof aan het opperbeheer der kolonien toekent, en de baten, welke van ginds naar het Moederland vloeijen, als het plechtanker onzer financien beschouwt, men niettemin zwarigheid vindt, zoowel tegen het cijfer, als tegen den vorm waarop hetzelve wordt voorgedragen. Aangaande het cijfer, vinden eenige leden het onvoorzigtig, om in eene geregelde huishouding van Staat de gewone behoeften op te drijven, naar mate der casuele bijdrage van de kolonien; zij beschouwen deze bijdragen als eene geheel buitengewone ontvangst, waarvan niets de duurzaamheid waarborgt, en welke uit haren aard bestemd zijn, om of wel in de buitengewone behoeften te voorzien, of wel om de gemaakte schulden op te lossen. Ten aanzien van den vorm herhalen sommige leden zakelijk, dat, vermits de staatseigenaar en de regering administrateur der kolonien is, er eene rekening en verantwoording van *zuiver saldo*, na aftrek der renten van de schuld, ten laste der kolonien gebragt, en van de wettelijke aflossingen moest plaats vinden. — In de tweede afdeeling heeft men gemeend nu reeds te kunnen zeggen, dat, terwijl eenige leden verklaarden het niet te wagen te stellen, dat 's Rijks Overzeesche bezittingen zoo veel kunnen renderen, het echter, naar het gevoelen der groote meerderheid van de afdeeling, niet te ontkennen schijnt, dat hierna eene uitkeering wordt voorgesteld, welke eerst nog bij negotiatie moet bijeengebragt, en alzoo alleen door schuldvermeerdering zal daargesteld worden. Een afdoend bewijs voor de dringende noodzakelijkheid van bezuiniging, meent men dan ook juist in dit middel en deszelfs verband met die schuldvermeerdering te vinden. Alleen toch wanneer deze wordt toegestaan, zoude men, met behoud van alle thans bestaande zware, vele nijverheid krenkende, belastingen, kunnen dekken de voorgestelde uitgaven, zonder eenen enkelen penning te kunnen afzonderen tot dekking van 's Rijks eigene schuld. En dan vraagt men, wat zoude er van het Rijk worden, indien door eenige omstandigheid, welke dan ook, en hoedanig dezelve ook buiten toedoen onzer regering mogt geboren worden, deze rijke bron van inkomsten mogt verminderen, laat staan verloren gaan? — Bij eenige leden der derde afdeeling bestond ook nog, na kennis genomen te hebben van de mededeeling van Z. Exc. den Minister van Kolonien, de vrees, dat, hoe gunstig ook de toestand van de Overzeesche bezittingen moge wezen, bij de menigvuldige lasten, die bereids op dezelven bij opgevolgde wetten zijn gelegd, dezelve niet in staat zouden kunnen zijn, in den jare 1840 zulk eene aanmerkelijke som aan 's Rijks schatkist uit te keeren. — In de vierde afd. heeft men, door de admissie dezer som onder de middelen tot dekking der uitgaven eener gewone begrooting, in het minst niet toegegeven, dat de gunstige resultaten der koloniale administratie zouden behooren geteld en gebezigd te worden als gewone middelen of inkomsten, voor de gewone behoeften dienende; men geloofde, dat die baten voornamelijk, en in de eerste plaats moesten bestemd worden tot vermindering onzer schulden, en dat voor die baten jaarlijks bij eene afzonderlijke wet zoude behooren te worden beschikt. De afd. geeft ook als haar stellig gevoelen op, dat, vermits de hier vermelde uitkeering uit de beoogde finantiele mesure moet gevonden worden, en van de aanneming der derde wet afhankelijk is, de behandeling derzelve de discussien over de onderhavige wet op de middelen zal voorafgaan. Bij het geven toch der prioriteit aan deze laatste, zoude de kamer als het ware over middelen beschikken, zonder eenige zekerheid, dat dezelve zullen te vinden zijn. Drie leden gevoelen zich, door het innig verband, hetwelk er bestaat tusschen de bedoelde wet en de uitkeering op de gewone begrooting voorkomende, genoopt te verklaren, dat de voorwaarde van geheimhouding, onder welke zekere mededeeling, met de bijgevoegde stukken, van den minister van Kolonien aan de Kamer is toegezonden, hun belet kennis van dezelven te nemen, en zich dus over de voorgestelde maatregelen uit te laten. Zij gelooven, dat deze wijze van handelen alle vrije deliberatie onmogelijk maakt, en zij zich voor 's lands tot geene geheimhouding kunnen verbinden, waarvan zij de strekking en de gevolgen niet kunnen berekenen. Zij oordeelen verder, dat art. 12 van het reglement van orde der kamer hier tot rigtsnoer moest strekken, en de meerderheid der kamer alleen bevoegd is, de geheimhouding in voorkomende zaken te kunnen opleggen, van welke meerderheid, indien deze de geheimhouding omtrent de ingezonden stukken besloten had, deze leden zich ook zeer gereedelijk zouden onderworpen hebben. Een dezer leden, die eene Nota deswege heeft overgelegd, heeft nog verklaard, geene begrootingswetten hoegenaamd te kunnen toelaten, alvorens van de zijde der Regering de toegezegde voordragt van wet, welke tot herziening der Grondwet leiden moet, aan de Staten-Generaal zal zijn ingezonden.

Deze nota is van den volgenden inhoud:

» De ondergeteekende betuigt zijn leedwezen, buiten staat te zijn

om over no. 8 van de wet op de middelen, in verband met het wetsontwerp betrekkelijk de leening der 56 milioenen, aan de Staten-Generaal aangeboden, met kennis van zaken te kunnen oordeelen. Hem ontbreken daartoe de uitgebreide ophelderingen en toelichtende stukken, welke tot het regt verstand van het onderwerp verstrekken moeten, en die door den minister van financien in zijne aanspraak zijn toegezegd.

» Wel is waar, die stukken zijn door het departement van kolonien aan den president der tweede kamer overhandigd, met verzoek die aan de leden mede te deelen. De voorwaarde der kennisneming is echter zoo bezwarende, dat dezelve, in zijne oogen, gelijk staat met eene volledige weigering van mededeeling.

» Afgescheiden van het denkbeeld, dat alleen openbaarheid in het stuk van financien, en onbeperkte openhartigheid aan de zijde der regering in staat zijn ons te redden uit den benarden toestand, waarin wij ons bevinden, is bepaalde geheimhouding onvoorwaardelijk toegezegd op stukken, waarvan men den inhoud niet kent, en waarvan men dus de resultaten niet kan berekenen, hoogst gevaarlijk, naar de meening van den ondergeteekende.

» In het burgerlijke leven zoude niet ligt iemand zich tot zoodanige geheimhouding onder eede verbinden: voor den volksvertegenwoordiger, die de hoogere belangen heeft voor te staan, is het bezwaar oneindig grooter. Voor hem toch kunnen daardoor botsingen van verpligtingen ontstaan, niet alleen strijdig met het algemeen belang, maar strijdig met de rust van zijn geweten. Men zoude hem, onder den eed van geheimhouding, zaken kunnen mededeelen, waarover zijn eed als vertegenwoordiger hem zoude verbieden het geheim te bewaren.

» In het belang van het vaderland, en in het belang der regering, vraagt de ondergeteekende alsnog mededeeling van de stukken, die tot opheldering moeten dienen van het subsidie van 11 millioenen uit de koloniale kas, waarvan in no. 8 van de wet op de middelen gewag wordt gemaakt. Hij verlangt die mededeeling op eene wettige, en bij het reglement van Orde voorgeschrevene wijze, waarbij de meerderheid der kamer, en niet de regering, over de geheimhouding der overgelegde stukken beslist.

» Tot zoolang protesteert de ondergeteekende tegen de handelingen van het bestuur, als onthoudende gewigtige documenten aan de kamer-commissie van sommige leden der nationale vertegenwoordiging, en stellende die leden buiten de gelegenheid om hun mandaat behoorlijk te vervullen.

» Hij werpt alle verantwoordelijkheid voor de nadeelige gevolgen van zoodanige handelwijze van zich af, en stelt die geheel op rekening van 's konings ministers.

» *E. W. van Dam van Isselt.*"

Eindelijk heeft een der leden in de vijfde afd. zich mede van alle deliberatie onthouden en zijn de andere leden van oordeel, dat de overwegingen daarover, speciaal met betrekking tot de hoegrootheid der te fourneren som, behooren te worden aangehouden, dat het juiste montant van het cijfer der uitgaven, hetwelk de afdeeling hoopt en vertrouwt dat aanmerkelijk zal worden verlaagd, bekend zijn, ten ware het geheel excedent der Overzeesche inkomsten in 's rijks Kas mogt worden gestort; waardoor . . . . kan worden geoordeeld, ... hetgeen naar het oordeel der afdeeling, meer . . . . zoude overeenkomen, en . . . . aan het uitsluitend opperbestuur, bij art. 60 der grondwet aan den koning over de volkplantingen en bezittingen van het rijk opgedragen.

Men heeft vrij algemeen aangedrongen op eene herziening van de wet op het personeel. Niets schijnt te beletten, om in zoodanige leemten en gebreken te voorzien, om die misbruiken en knevelarijen te fnuiken, welke de ondervinding kennelijk maakte. In eene der afdeelingen meende men de regering te moeten waarschuwen tegen eene te scherpe uitvoering dezer wet; de klagten deswege worden meer en meer algemeen; ook de mindere klassen worden door die overdrijving te zeer gedrukt; en men meent het hier te moeten herhalen, dat deze anders zoo veel goeds in zich bevattende belasting, op deze wijze een onaangenaam en drukkend aanzien krijgt, en eindelijk algemeen gehaat zoude worden. Wederom eene . . . . heeft men den wensch geuit, dat de instructien, welke . . . . . . worden gegeven, meer overeenkomstig mogten zijn met . . . .

Betrekkelijk de wet op het patentregt, heeft men gevraagd of het aan dezelve, dan wel aan de administratie ligt, dat men de verpligting der patenten hoe langer hoe verder tracht uit te strekken, b. v. door eenen hoefsmid tevens als koopman in ijzer te belasten, door de boeren, welke landproducten, al ware het van hunne buren, vervoeren als bouwstof te beschouwen, enz. Ook van deze wet zoude men ter gelegener tijd de herziening wenschen, vooral ter wegneming van ongelijkmatigheid, en het drukkende voor de mindere standen, en vele van derzelver schamele beroepen en sobere kostwinningen. Ook bij deze belasting wenscht de afdeeling dat men zich voor overdrijving hoede. Eenige leden bleven het gevoelen aankleven, dat het ondoelmatig en verkeerd is, de gouverneurs in de provincien met het beheer en de directie der middelen te belasten; zij zouden verlangen, dat dit beheer weder wierd ingerigt zooals het vroeger plaats had.

Ook met betrekking tot de accijnsen zou men eene herziening der deswege bestaande belastings-wetten noodzakelijk achten. Meer bijzonder is aangedrongen op eene herziening van de wet op de suiker. Men verlangde te weten, of het eene waarheid is, hetgeen gezegd wordt, dat er een besluit zou bestaan, bij hetwelk de suikerraffinaderijen die met stoom werken, ontheven zouden zijn van de verpligting bij de tweede alinea van § *b* van art. 33 der wet van 23 december 1833 (*St. bl.* n°. 73), met betrekking tot de melisbrooden en lompen daargesteld; terwijl de op de gewone wijs werkende raffinaderijen daaraan stiptelijk moeten voldoen. Indien hetgeen daaromtrent wordt opgegeven te bestaan, met de waarheid overeenkomt, dan dringt men aan, dat deze ongelijke bedeeling van regt ten spoedigste door de intrekking van die resolutie ophoude. Men merkte op, dat door de accijns op de suiker, de ingezetenen thans bezwaard worden, genoegzaam alleen ten behoeve van eenige fabriekanten, en der sluikerij de grootste uitlokking wordt gegeven. In eene der afdeelingen, alwaar men insgelijks op de afschaffing van den accijns aandrong, voerde men aan, dat de opmerkelijke achteruitgang van dit middel, in den aanvang op *f* 500,000 geraamd, en hetwelk thans naauwelijks *f* 150,000 oplevert, het verlies voor de schatkist niet zeer gevoelig zal maken.

Algemeen drong men aan op de behoefte, om de wet op de registratie, ten gevolge der eindelooze betrekkelijke besluiten, in overeenstemming met de nieuwe wetgeving, te vernieuwen. Men was van oordeel, dat vooral ook bij deze belasting die klagten gelden, welke meer en meer algemeen, en met grond, over de te scherpe uitlegging onzer financiele wetten worden aangeheven.

Men wenschte, dat er middelen wierden beraamd, om het misbruik te weren, waaraan de ambtenaren der brievenposterijen zich in hunne betrekking te buiten gaan, door dezelve dienstbaar te maken aan hunnen boekhandel, wisselhandel en bankierschap. Niet alleen dat zij daardoor andere ingezetenen, welke een dergelijk bedrijf uitoefenen, op eene ongeoorloofde wijze onderkruipen, maar zij benadeelen daar te boven de schatkist, door het franco verzenden van al hunne brieven en paketten. Het ware diensvolgens wenschelijk, om den vrijdom dezer ambtenaren, tegen iets hoogere traktementen, af te schaffen.

Men betreurt algemeen, dat de groote behoeften van de schatkist, het geheel afschaffen der loterij, op dit oogenblik nog verbiedt, en is overtuigd, dat deze waarlijk onzedelijke bron onzer staats-inkomsten, de beschaving van dat gedeelte onzer mede-burgers, hetwelk voornamelijk in den handel met loten zijn bestaan vindt, ernstig in den weg staat. Men vraagt, of er geene krachtige middelen zouden te beramen zijn, om de kwade praktijken bij het verhuren van loten, enz., zoo vaak gebezigd en dikwijls het Wetboek van Strafregt op zijde komende, te beteugelen.

Men heeft gevraagd, in hoe verre de thans gedane afstand van Luxemburg, eene wijziging ten opzigte van de onder de middelen gerangschikte opbrengst der Domeinen, zal te weeg brengen?

Men drong aan op de reeds lang beloofde herziening van het tarief voor de in- en uitgaande regten, en verlangde als nog de vrijstelling van de regten voor onze West-Indische kolonien, en de uitgaande regten op boter en kaas.

Betrekkelijk het regt van waarborg op de gouden en zilveren werken voerde men aan, dat indien, in de vorige zitting een wets-ontwerp omtrent die aangelegenheid niet werd aangenomen, dat vooral . . . . . . dat men eene geheel nieuwe wetgeving op dit stuk verlangde; de behoefte hieraan doet zich degelijk gevoelen, vooral ook omdat de bestaande verordeningen nadeelig zijn voor de inlandsche industrie.

Men beschouwde de herziening der nieuwe wet op de jagt en visscherij als eene dringende behoefte, nadat het beginsel bij de bestaande jagtwet aangenomen, ten eenemale strijdt met de leer van het Burgerlijk Wetboek.

— De voordragt tot vermeerdering van den *accijns op de . . . .* heeft veel bezwaar gevonden, bij sterke weg de meerderheid der leden, die meenden dat men den consumateur, ... in vele streken des lands, de min gegoede niet moest . . . . de verhouding tusschen den . . . . en de steenkolen niet zoo . . . . als de regering scheen te veronderstellen, ... de regten op de steenkolen al door de tractaten met Engeland en Duitschland geleden hebben (hetgeen nog . . . . toegegeven), dan andere voorwerpen . . . . afgeworpen, niet door verhoogde regten, maar door minder vertier. Zij namen hieruit aanleiding, om aan te dringen op eene geheele herziening van het tarief in eene vrijgevigen geest.

Eenige leden zagen althans geen overwegend bezwaar tegen de voordragt, en vonden die zelfs geschikt om het verbruik van de inlandsche brandstoffen te bevorderen.

— De afdeelingen der tweede kamer van de Staten-Generaal hebben derzelver genoegen betuigd over de aanbieding van de voordragt nopens landontginning en landverbetering. Men meent vrij alge-

meen, dat, zonder iemands regten te krenken, daardoor, geheel overeenkomstig den aard der behoefte, eene aanmoediging zal verleend worden, om vele woest liggende landen in vruchtdragende te veranderen. Eene der afdeelingen wenschte, ter bevordering van de gemakkelijkheid in de uitvoering, dat die aanmoediging niet naar de soort van gronden, maar in het algemeen gelijk mogt worden verleend. Eene andere heeft in overweging gegeven, om in de onderhavige voordragt eenige bepalingen op te nemen, welke bevorderlijk kunnen zijn aan eene spoedige verdeeling van de marken en gemeenschappen; dat de regering in beraad zou nemen, of het te verkrijgen verhoogd belastbaar kadastraal inkomen, na den afloop der vrijdommen, zal strekken tot vermindering naar gelang van den overslag der grondbelasting in het algemeen, dan wel, of zulks gewestelijk van invloed zijn zal, of, eindelijk, strekken moet tot verhooging van de hoofdsom der grondbelasting, ten behoeve van de schatkist.

Men verwacht eerlangs de antwoorden der regering op deze voordragt.

— Men verneemt, dat bij een dezer dagen genomen Koninklijk Besluit, ingevolge art. 4 van Zr. Ms. Besluit van den 4 Aug. jl., (*Staatsblad* N°. 34), (houdende voorbehouding, om aan ieder der Hoofden minderen, niet tot het leger behoorende officieren, die bij de korpsen Mobiele Schutterij, met de tot ieder derzelven behoorende kompagniën artillerie, alsook van het bataillon schutterlijke artillerie, en eindelijk van de korpsen reserve-schutterij, nader, bij een afzonderlijk besluit, een eervol ontslag uit de voormelde dienst te verleenen), thans aan de officieren van de mobiele Noord-Brabandsche schutterij, onder dankbetuiging voor hunne bewezen diensten, een eervol ontslag is verleend, zoo mede aan de officieren, welke tot het thans opgeheven 1ste bataillon der reserve-schutterij in gemelde provincie hebben behoord, terwijl tevens aan den heer en mr. *L. Lightenvelt*, gekommandeerd hebbende het bedoelde 1ste bataillon reserve-schutterij, is vergund, om de uniform van het voorschreven korps en de distinctieve teekenen, aan dien rang verbonden, voortdurend te blijven dragen.

— Z. M. heeft benoemd, in plaats van den overleden controleur der veenderijen, den arrondissements-inspecteur te Heerenveen, mr. *J. de Kruyff*, met den titel van inspecteur, en in diens plaats als arrondissements-inspecteur te Heerenveen, den controleur te Sneek, *Simons*. Vervolgens tot Rijks ontvanger te Leeuwarden, den hoofd-inspecteur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen in Vriesland, *C. van Dam*, en ter zijner vervanging, den arrondissements-inspecteur *Bourietis*.

— Tot jaarletter voor den ijkdienst der maten en gewigten voor het jaar 1840, is bestemd de letter V.

— Uit Middelburg schrijft men van den 18den November:

„Naar men verneemt, heeft het Z. M. onlangs goedgevonden, ter billijke bepaling, bij een kabinets-rescript te bepalen, dat tot veiligheid van personen en eigendommen, eene genoegzame militaire magt zal worden geplaatst op de grenzen van het 1ste en 3de district van Zeeland, waar men reeds bij herhaling schijnt te hebben ondervonden, hoe kommervol het lot is van grensbewoners na eenen gesloten vrede en vooral bij het naderen van een saizoen, waarin de behoefte van den mensch in dezelfde mate klimt, naar gelang de verdiensten verminderen.

Als een gevolg van deze heilzame bepaling, zullen IJzendijke, Sluis, Aardenburg, Sas van Gent, Axel en Hulst, tot nader order, als garnizoenen van de noodige troepen worden voorzien, en de [illegible] zoo als bekend is, meestal uit Zeeuwen bestaande, zal daarna de verschillende detachementen verstrekken, welke bereids op hunne nieuwe bestemming volgens [illegible]

— Te Leiden heeft gisteren de plegtige inwijding moeten plaats hebben, van de aldaar ter stede nieuw gebouwde R. K. Kerk door Mgr. den Bisschop van Curium.

Volgens berigten uit St. Petersburg, van den 9den dezer, was Z. Keiz. H. de Grootvorst-troonopvolger twee dagen te voren in gezond[heid] [illegible], alwaar hij op zijne voorgenomen reis naar Warschau [illegible] opgehouden was, te Zarskoje-Selo aangekomen. Ook in den toestand van H. M. de Keizerin van Rusland, welke onlangs eenige ongesteldheid inboezemde, had, volgens de laatste te Berlijn uit St.-Petersburg ontvangen berigten, eenige verbetering plaats gehad.

— [illegible] van daar gemeld, dat de koude in die streken reeds [illegible] de Newa [illegible] bevroren, en men had den 31 October reeds twee bruggen, wegens den ijsgang, moeten afbreken.

In de omstreken van Moskou heeft men veenen ontdekt, welke eene aanzienlijke hoeveelheid turf schijnen te zullen opleveren. Deze ontdekking is van te meer belang, omdat ook in die streken het brandhout gedurig schaarscher wordt.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS waren gisteren (19 *November*) genoteerd: Ned. 2½ pCt. 51 neg. zest., ¼; dito 5 pCt. 98, 97⅞; Kansb. 23 elf zest.; ⅝; Am. Synd. 92¼; Handelm. 161⅞; O. Indie 5 pCt. 94⅛, een zest; Ardoins 25 drie achtste, drie zest., ⅝; oude Russen 103⅛; Metall. 103 drie achtste; Braz 74½, drie achtste; Columb. 19 15/16.

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

AANBESTEDING.

De Agent van het Domein te *Breda*, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, zal, op *Maandag* den 9. *December* 1839, des voormiddags ten *twaalf ure*, in het Koffijhuis van de Wed. OERS, op de Groote Markt te *Breda*, en ten overstaan van den Notaris VAN NAERSSEN, residerende te *Breda*, al of niet in tegenwoordigheid van den Heer Inspecteur der Domeinen in het eerste Ressort, publiek, voor een tijdvak van *drie jaren*, gerekend te zijn ingegaan den 1. *Julij* 1839, en expirerende den 30. *Junij* 1842, aan den minstaannemenden Aanbesteden:

Het gewoon ONDERHOUD der GROOTE WEGEN der 1e Klasse, TOLHUIZEN en verdere daartoe behoorende OBJECTEN in het Ressort van genoemd Agentschap, te weten:

1°. De GROOTE WEG der 1. Klasse, N°. 3, gedeelte van het Veerhuis te *Sleeuwijk* tot de Bossche Poort der Stad *Breda*.

2°. De GROOTE WEG der 1. Klasse, N°. 3, gedeelte van de Antwerpsche Poort der Stad *Breda*, tot de Limietscheiding der Provincie *Noord-Braband* en *Antwerpen*.

3°. De GROOTE WEG der 1. Klasse, N°. 7, gedeelte van den *Moerdijk*, tot de ontmoeting van den Grooten Weg N°. 3, bij het Tolhuis N°. 4, of de Stad *Breda*.

4°. De GROOTE WEG der 1. Klasse, N°. 8, gedeelte van den Groote Weg, der 1. Klasse, N°. 3, in den *Teteringschen Dijk*, tot de *Maasdijksche Brug* of Limietscheiding der Arrondissementen *Breda* en *'s Bosch*.

De Kondetiën en Bestekken liggen ter lezing: ten Kantore van den Administrateur der Domeinen in het Eerste Ressort, te *Arnhem*, en van den Agent van het Domein te *Breda*; in het Lokaal van het Provinciaal Gouvernement te *'s Hertogenbosch*; — ter Secretarijen van *'s Hertogenbosch* en *Breda*; — voorts te *'s Bosch*, in het Koffijhuis bij W. BEGGERS; — te *Raamsdonk*, in het *Huis ten Dijl*; — te *Gorinchem*, in den *Hooiwagen*; — te *Ameiden*, in de *Societeit*; — te *Werkendam*, in de *Zwaan*; — te *Terheyden*, bij SCHOREMANS; — te *Breda*, bij de Wed. OERS, en bij de Kinderen VERMUNT; — te *Klundert*, in de *Oranje-Societeit*; — te *Moerdijk*, bij SIMONS; — te *Oosterhout*, bij SANGTER; — en te *Utrecht*, in de [illegible].

Zullende [illegible] informatiën te bekomen zijn, zoo ten Kantore van den Agent te *Breda*, als bij de Opzigters J. LUGTEN te *Terheyden*, en BOOSEMANS te *Oosterhout*, dewelke de noodige aanwijzingen zullen doen: voor den Weg N°. 3, gedeelte van *Sleeuwijk* naar *Breda*, en den Weg N°. 8, te *Sleeuwijk* den 6. December, voormiddags ten 9 ure; — voor den Weg N°. 7, en het tweede gedeelte van den Weg N°. 3, op den 7. December, voormiddags ten 8 ure, aan den *Moerdijk*.

De Agent voornoemd,
M. SMITS.

*** Bij P. WEDTS DE SWART, te 's Gravenhage, is van de Pers gekomen:

DE GANS MET DE PAAUWENSTAART,
OF HET GENEESMIDDEL DER HOOGMOEDSDOLHEID.
Oorspronkelijk Blijspel met Zang, in twee Bedrijven, door A. Bersen. Prijs 70 Cent.

Met genoegen maakt gedebiteerd: *J. DU FOUR*, ALPHABETISCH ZAK-WOORDENBOEK, behelzende eene verklaring van vreemde, Kunst-, Bastaard- en Verouderde Woorden, uit onderscheidene Talen ontleend. Prijs *f* 2,00.

** De Boekdrukker J. OOMKENS, te *Groningen*, heeft aan de voornaamste Boekhandelaren van het Rijk, verzonden:

BERIGT van INTEEKENING, PROEVEN van de PLATEN en BESCHRIJVING op een PLAATWERK, getiteld: [illegible] *HISTORIE DER ZOOGDIEREN*, [illegible] 200 GEKLEURDE AFBEELDINGEN, op 30 Platen, in gr. 8vo, in tien Afleveringen, de negen eersten elk van drie Platen en Beschrijving, en de tiende van twaalf Platen, Beschrijving, Titel en Inhoud, iedere Aflevering à *f* 1-20. *Bij de fraaije uitvoering, zal er misschien zeldzaam een goedkooper werk in ons Land zijn uitgegeven.*

Te BREDA, bij BROESE & COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.